

Deapartamenti Elektroenergjetikë

Proram/Syllabus (BSc)

Lënda	Ekonomia e Energjisë			
	Lloji	Semestri	ECTS	Kodi
	OBLIGATIVE (O)	5	5	
Ligjeruesi i lëndës Asistenti i lëndës	Prof. Ass. Dr. Vezir Rexhepi Ass. Msc. Nafije Shabani Dallku, PhD kand.			
Qëllimi dhe Objektivat	Qëllimi i lëndës është që t'u mundësojë studentëve të kuptojnë: bazat e ekonomisë energjetike, politikat ekonomike evropiane dhe të Kosovës në sektorin e energjisë, njohuritë themelore për modelet ekonomike dhe investive dhe analizojnë raste studimore përmes aplikimit të skenarëve të ndryshëm.			
Rezultatet e pritura	Pas përfundimit të këtij kursi, studentët do të jenë në gjendje që: 1. Të njohin dhe kuptojnë parimet bazike të ekonomisë energjetike, 2. Të kuptojnë strukturën dhe funksionimin bazik të tregjeve të energjisë elektrike dhe rolin e tyre në ekonomi, 3. Të kuptojnë strukturën ekonomike të burimeve të ripërtëritshme dhe burimeve tjera konvencionale në rrjetet energjetike, rregullat e çmimeve dhe normave tjera ekonomike, 4. Të kuptojnë aplikimin e strukturën e tregut modelet tregtare, pjesëmarrësit në tregun energjetik. 5. Të analizojnë kërkesën, eficiencën ekonomike, dispeçingun ekonomik, etj, 6. Të vlerësojnë politikat evropiane dhe trendet ekonomisë energjetike në Kosovë, 7. Të vlerësojnë dhe kenë mendim kritik për skenarë të ndryshëm përmbajtësor në ekonominë energjetike duke analizuar raste studimore konkrete.			
Përmbajtja	Plani javor Bazat e ekonomisë energjetike, principet ekonomike Energjia elektrike, kërkesa, dhe furnizimi me energji elektrike Struktura e rregullimit të çmimeve të llojeve të gjenerimit të energjisë elektrike Struktura e tregut të energjisë, modelet dhe principet ekonomike Ekonomia e burimeve të ripërtëritshme në sistem elektroenergjetik Bateritë për ruajtje të energjisë, teknologjitë e reja, efikasiteti ekonomik i tyre Menaxhimi ekonomik i ngarkesës, strategjia për zvogëlim të ngarkesës Dispeçingu ekonomik Testi i parë Risku dhe siguria e operimit të pjesëmarrësve në tregun e energjisë elektrike Rrjetet e transmisionit distribucionit dhe roli i tyre në tregun e energjisë Siguria në furnizim me energji dhe ndërlidhja ekonomike Investimet në sistemet e gjenerimit Investimet në sistemet e transmisionit Politikat dhe trendet e ekonomisë energjetike në Evropë dhe në Kosovë, sfidat dhe e ardhmja. Aplikimi i skenarëve – raste studimore në ekonominë energjetike Testi i dytë Provimi përfundimtar			Java 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15
Aktiviteti				Pesha (%)
	1. Ligjërata interaktive			45%

Metodat e mësimdhënies	2. Ushtrime numerike			30%
	3. Seminare			10%
	4. Zgjidhje te problemeve			10%
	5. Vizita studimore			5%
Metodat e vlerësimit	Aktiviteti i vlerësimit	Numri	Java	Pesha (%)
	1. Pjesëmarrja në ligjërata	15	1-15	5%
	2. Pjesëmarrja në interaktivitet	15	1-15	5%
	3. Detyra seminarike	15	1-15	20%
	4. Testet (1+2)	2	1-15	30%
	5. Testii përfundimtar	1	15	40%
Vërejtje: Kushti për tu vlerësuar pozitivisht nga kjo lëndë është pjesëmarrja aktive në ligjërata, ushtrime, si dhe dorëzimi i rregullt sipas afateve të caktuara i të gjitha detyrave dhe punimeve seminarike.				
Burimet dhe mjetet e konkretizimit	Mjetet			Numri
	1. Klasë			1
	2. Laborator			1
	3. Tabela për ushtrime dhe ligjerim, markera,			1
	4. Moodle			1
	5. Projektor			1
Ngarkesa dhe aktivitetet	Lloji i aktivitetit		Orë javore	Ngarkesa total
	1. Ligjerata		1	15
	2. Ushtrime numerike		1	15
	3. Aktivitete interaktive		1	15
	4. Konsultime		1	15
	5. Mësim i pavarur		2	30
	6. Provim		1	1
Literatura/Referencat	1. Daniel S. Kirschen, Goran Strbac, “Fundamentals of Power System Economics”, John Wiley & Sons, Ltd, 2 nd published 2018.			
	2. Roy L. Nersesian, “Energy Economics, markets, history and policy”, Published by Routledge, 2016			
	3. Bernd M. Buchholz, Zbgniew Styczynski, Smart Grids – Fundamentals and Technologies in Electricity Networks, 20014.			
	4. S. Tešnjak, E. Banovac, I. Kuzle (2009). Tržište električne energije, Graphis, Zagreb, Hrvatska,			
	5. M. Shahidehpour, M. Alomoush (2001). Restructured Electrical Power Systems, Marcel Dekker, Inc., New York, USA.			
	6. S. Stoft, Power System Economics - Designing Markets for Electricity, IEEE, Press/John Wiley&Sons, New York, USA, 2002.			
	7. G. Rothwell, T. Gomez (2003). Electricity Economics: Regulation and Deregulation, IEEE.			
Prof. Ass. Dr. Vezir Rexhepi, tel: 044 558 305, email: vezir.rexhepi@uni-pr.edu				
Ass. Msc. Nafije Shabani Dallku, Tel:+38349252570, e-mail: nafije.shabani@gmail.com				